

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16987

Tarih : 13.03.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 13.03.2026

Ç. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 17-3-2026	Esas No: 2/3596

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
13 Mart 2026
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
13 Mart 2026
No: 1817635

GEREKÇE

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal bir hukuk devleti olduğu hüküm altına alınmıştır. Sosyal devlet ilkesi; devletin, bireylerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmeleri için ekonomik ve sosyal haklara etkin erişimini sağlama yükümlülüğünü içermektedir. Bu ilke gereği engelli bireylerin toplumsal yaşama eşit ve bağımsız katılımının sağlanması gerekmektedir.

İşitme engeli, bireyin iletişim kurma, eğitim alma, çalışma hayatına katılma ve sosyal ilişkilerini sürdürme imkanlarını doğrudan etkileyen bir durumdur. İşitme cihazları, işitme engelli bireyler açısından lüks bir tüketim unsuru değil, temel bir sağlık ve rehabilitasyon aracıdır. Bu cihazlara erişimin ekonomik nedenlerle kısıtlanması, sağlık hakkının ve eşitlik ilkesinin fiilen ihlali sonucunu doğurmaktadır.

Türkiye'de yaklaşık 3 milyon işitme engelli birey bulunduğu tahmin edilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından işitme cihazları için belirli koşullara bağlı olarak ödeme yapılmakta ise de mevcut ödeme tutarları cihaz bedellerinin önemli bir bölümünü karşılamaktan uzaktır. 2026 yılı itibarıyla giriş seviyesi işitme cihazlarının fiyatı 13.000 TL'den başlamakta ve teknik özelliklerine göre 80.000 TL'ye kadar ulaşabilmektedir. Buna karşılık SGK tarafından yapılan ödemeler, cihaz bedelinin büyük bölümünün hak sahiplerince karşılanmasına yol açmaktadır. Mevcut durumda cihaz bedelinin yaklaşık yüzde 80'i işitme engelli bireyler veya aileleri tarafından ödenmektedir.

17.01.2026 tarihi itibarıyla Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre emeklilere SGK işitme cihazı ödemesi kulak başına 5087,04 TL olup, cihazın bedeli ne kadar olursa olsun bu tutarda ödeme yapılmaktadır. Diğer ödeme oranı çalışanlar için 4069,63 TL, 13-18 yaş arası için velisi emekli olduysa 7630,56 TL, velisi çalışansa 6104,45 TL, 5-12 yaş arası için velisi emekli olduysa 8139,26 TL, velisi çalışansa 6511,40 TL, 0-4 yaş arası için velisi emekli olduysa 9156,60 TL, velisi çalışansa 7325,33 TL olarak belirlenmiştir. Sadece cihazlar için değil, parça ve piller için yapılan ödemeler de son derece yetersizdi. Yılda bir kez 624 TL pil desteği verilmektedir.

SGK, işitme cihazı ödemesi yapmak için işitme cihazı için düzenlenmiş reçete ve raporu zorunlu kılmaktadır. Yürürlükte olan Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre işitme cihazı raporunun geçerlilik süresi 2 aydır. Rapor çıkartma süresi ve maliyeti göz önüne alındığında 2 ayda cihazın kalan bedelini veremeyenler tekrardan rapor çıkartma sürecine girmek zorunda kalmaktadır. Birçok şehir ve ilçede yaşayan veliler çocuklarına alacağı işitme cihazının SGK ödemesini alabilmek için farklı şehirlere giderek çocukları için rapor çıkartmak zorundadır. İşitme kaybı tanısı konulan ve daha önce işitme cihazı kullanmış çocukların ve ailelerinin bu uygulamaya zorunlu bırakılmaları ciddi mağduriyet oluşturmaktadır. Farklı şehre rapor almak için ailesiyle birlikte giden kişilerin yapacağı harcamalar SGK'nın katkısından daha fazla olmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun işitme cihazları için sağladığı destek, derinleşen yoksulluk koşullarında, enflasyon ve döviz artışı karşısında hızla erimekte, neredeyse sembolik düzeyde kalmaktadır. Bu durum, artan cihaz fiyatları işitme engelli bireyleri ve ailelerini borçlanmaya ya da tedaviden vazgeçmeye zorlamaktadır.

Sağlığa erişim en temel insan haklarından biridir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından işitme cihazları için sağlanan tutarlar, enflasyon, döviz kuru artışı ve cihaz fiyatlarındaki yükseliş karşısında yetersiz kalmaktadır. İşitme engellilerin mağduriyetini gidermek için güçlü

bir sosyal güvenlik politikası üretmesi ve işitme engeli seviyesine uygun cihazların bedelinin 13.000 TL'sinin devlet tarafından karşılanması gerekmektedir. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun uyarınca işitme engeli raporunu alan bireylerin işitme cihazı ödemesi için düzenleme yapılmalıdır. Böylece işitme engelli bireylerin sağlık hakkına etkin erişimi sağlanacak, toplumsal yaşama katılımları güçlendirilecek ve sosyal devlet ilkesinin gereği yerine getirilmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Teklif edilen düzenleme ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na eklenecek hüküm doğrultusunda, ilgili mevzuat uyarınca işitme engelli raporu bulunan ve cihaz kullanması gerekli görülen kişilerin işitme cihazı bedelinin kulak başına 13.000 Türk lirasının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması öngörülmektedir. Belirlenen tutarın her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle, ekonomik koşullar karşısında desteğin reel değerinin korunması amaçlanmaktadır.

Ayrıca işitme engeline ilişkin raporların geçerlilik süresinin altı ay olarak belirlenmesiyle, vatandaşların rapor yenileme nedeniyle yaşadığı bürokratik ve mali yükün azaltılması hedeflenmektedir. Bu düzenleme ile işitme engelli bireylerin sağlık hakkına erişimi güçlendirilecek, toplumsal yaşama katılımları desteklenecek ve sosyal devlet ilkesinin gereği somut bir şekilde yerine getirilmiş olacaktır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 25- İlgili mevzuat uyarınca alınmış işitme engelli raporu bulunan ve bu amaçla cihaz kullanması gerekli görülen kişilerin aldıkları cihazların bedelinin, kulak başına on üç bin Türk lirası Kurum tarafından karşılanır. Bu miktar her yıl 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı kadar artırılır. İşitme engeli durumuna ilişkin alınan raporların geçerlilik süresi altı aydır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.